

Från: [Nilsson Emma EMM](#) för [Kultur](#)
Till: [Diariet](#)
Ärende: VB: Remissyttrande Region Skånes kulturplan 2025-2028
Datum: den 2 april 2024 16:13:56
Bilagor: [Outlook-Logga 2](#)
[Remissyttrande från Riksteatern Skåne avseende Region Skånes kulturplan.pdf](#)

För hantering.

Emma Nilsson

Kundinformatör
Support 2, Regionservice

Region Skåne

Postadress: Medicon Village, byggnad 201, 223 81, Lund

Besöksadress: Tunavägen 22, byggnad 203, Lund

tfn: +46 (0) 724 624 233

emma.emm.nilsson@skane.se

Skane.se

Region Skåne ansvarar för vården i Skåne och har dessutom ett ansvar för utvecklingen av näringsliv, kommunikationer, kultur och samarbete med andra regioner i och utanför Sverige. Region Skånes högsta beslutande organ är regionfullmäktige, som väljs direkt av invånarna i Skåne.

Från: Robert Karlsson <Robert.Karlsson@riksteatern.se>

Skickat: den 2 april 2024 16:13

Till: Kultur <Kultur@skane.se>

Ämne: Remissyttrande Region Skånes kulturplan 2025-2028

Bifogat finns remissyttrande över Region Skånes kulturplan från Riksteatern Skåne.

/Robert

Robert Karlsson

Verksamhetschef

Riksteatern Skåne

Bergsgatan 29

214 22 Malmö

Telefon: 0721-80 90 60

Hemsida: www.riksteatern.se/skane

Remissyttrande - Region Skånes kulturplan 2025- 2028

Nedan följer Riksteatern Skånes yttrande avseende Region Skånes kulturplan 2025-2028.

Om Riksteatern Skåne

Riksteatern Skåne (RTS) är ett samverkansorgan för lokala riksteaterföreningar och andra anslutna organisationer i Skåne. RTS befinner sig i gränslandet mellan arrangörer och producenter. Organisationens kontaktnät omfattar bland annat aktörer inom föreningsliv, kommuner, skolor i hela Skåne samt scenkonstproducenter och branschorganisationer på såväl regional som nationell nivå. Positionen ger möjligheter att förmedla såväl kunskap, kompetens och information som ett brett spektra av scenkonstproduktioner och upplevelser av hög kvalitet. Producentneutralitet och transparens kring arbetsprocesser och relationer är nödvändigt för att förvalta de olika aktörernas förtroende.

Riksteatern Skåne är en del av den rikstäckande folkrörelsen Riksteatern. Grunden i RTS arbete är de lokala riksteaterföreningarna som i sig själva utgör ett unikt arrangörsnätverk byggt på engagemang och ideellt arbete.

KULTURPLANENS VÄGLEDANDE PRINCIPER

Riksteatern Skåne uppskattar och känner igen sig i de vägledande principer som planen utgår ifrån. Som del av den idéburna sektorn är demokratiska värderingar och synen på kulturen som en viktig kraft i samhällsutvecklingen självklara utgångspunkter för oss. Konstens frihet och egenvärde är grundförutsättningar även för arrangörer och publik liksom för ungas möjlighet att möta och interagera med professionella utövare inom dans, teater, cirkus o.s.v.

REGION SKÅNES KULTURPOLITISKA MÅL

Riksteatern Skåne anser att Region Skåne ska verka för att *alla* ha tillgång till ett rikt och dynamiskt kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets som *alla* ska ha förutsättningar att delta i och ta del av på lika villkor. Vi föreslår därför att ordet ”fler” ersätts mot ”alla” i hela stycket:

”Hela Skåne ska utveckla och ha tillgång till ett rikt och dynamiskt kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets som *alla* ska ha förutsättningar att delta i och ta del av på lika villkor. Region Skåne ska verka för

- ett stärkt konst- och kulturutbud av hög kvalitet,
- att *alla* barn, unga och vuxna oavsett individuella och geografiska förutsättningar ska ha tillgång till ett brett och varierat utbud och en mångfald av berättelser
- att *alla* ska ha möjlighet att skapa och uttrycka sig genom kultur. Detta förutsätter en hållbar finansiering, en väl fungerande kulturell infrastruktur med bred representation som speglar samhällets mångfald samt ett ökat samspel inom kultursektorn och med andra samhällsområden.” (sid 6)

Att byta ”fler” mot ”alla” knyter inte bara bättre an till de nationella kulturpolitiska målen utan vi anser också att Region Skåne bör ha tydliga och ambitiösa kulturpolitiska mål som omfattar *alla* invånare i Skåne och att det inte bör finnas utrymme att tolka målen på något annat sätt.

REGION SKÅNES ROLL

Riksteatern Skåne ser positivt på hur Region Skåne beskriver sin egen roll när det gäller utvecklingsarbetet (sid 17). Att de genom handläggning av finansiellt stöd, samverkan och dialog med nyckelaktörer ska stärka konstens och kulturens ställning i hela Skåne, med invånarna i fokus. Denna tydliga uppdelning med strategiskt utvecklingsarbete på regionens förvaltning och det operativa arbetet fördelat på de regionala aktörerna inom relevant verksamhetsområde i det fria kulturlivet och idéburen sektor skapar förutsättningar för att medlen kommer invånarna till gagn både snabbare och

effektivare. Vi uppskattar den tillit som visas oss kulturaktörer när det gäller förmågan att förvalta de offentliga medlen på bästa sätt. Samtidigt ställer det också krav på en långsiktigt hållbar finansiering där de medel som vi har till förfogande även på sikt ska stå i paritet med de uppdrag vi har. Vi ser med viss oro på hur det ska vara möjligt att leva upp till kulturplanens alla visioner och mål utan en betydande ekonomisk förstärkning.

UTVECKLINGSOMRÅDEN & RIKSTEATERN SKÅNES ROLL

Från vårt perspektiv är angivna områden med respektive fokus och inriktning högst relevanta. Riksteatern Skåne är aktiv inom samtliga utvecklingsområden som anges i kulturplanen. Vårt arbete sker alltid i samverkan med andra aktörer och vi kan inte nog betona vikten av att samverka såväl inom som mellan de olika samhällssektorerna.

I kommentarerna nedan tar vi avstamp i två för oss särskilt angelägna ämnesområden; de ideellt verksamma arrangörernas situation samt barn och ungas rättigheter.

IDEELLA ARRANGÖRERS VILLKOR

Arrangörsföreningarna står för en vital del av det offentliga scenkonstutbudet i Skåne. I många kommuner står de för hela utbudet. Deras verksamhet är bl.a. beroende av ekonomiskt stöd, ändamålsenliga lokaler med goda hyresvillkor och kontinuerligt kunskapande om scenkonstområdets utveckling, marknadsföring m.m.

Det regionala arrangörsstöd som vi fördelar är villkorat till minst lika stor insats från respektive kommun. Detta är på många vis bra men gör befintliga föreningar sårbara i de fall det kommunala stödet krymper eller uteblir vilket vi kan se på flera håll idag.

Riksteatern Skåne ser det som angeläget att regionens dialog med kommunerna omfattar denna fråga liksom frågor om lokalförsörjning och hyresvillkor.

Det är både angeläget att söka metoder som når dem som inte har någon eller ringa tillgång till scenkonst och med stödmodeller som tryggar redan aktiva arrangörers ekonomi och ger dem möjlighet att arbeta långsiktigt. Annars finns det risk att skillnaderna mellan olika orter ökar än mer.

Tillgången till ändamålsenliga lokaler och mötesplatser är en grundbult för tillgängliggörande av scenkonstföreställningar men också kunskapande aktiviteter som föreställningssamtal, föreläsningar, diskussioner och workshops. Lokaler är även av stor vikt för fördjupande möten mellan medborgare, arrangörer och producenter t.ex. communityprojekt, konstnärliga residens, work in progress-redovisningar och referensgruppsarbete. Sådana insatser bidrar till konstnärligt skapande i hela Skåne och ökar parternas kunskap om varandras villkor och visioner. De stärker även förutsättningarna för att publiken snabbt ska få del av nya uttryck.

Här har Riksteatern Skåne en viktig roll att spela genom att sammanföra olika aktörer, stötta deras samarbeten och bidra till relevant fortbildning och kunskapsinhämtning.

Vårt arbete är i sin tur beroende av att både arrangörer och producenter har en stabil grund att arbeta ifrån. Utan arrangörer - inga mottagare av det som produceras. Utan producenter av scenkonst - inget att arrangera.

BARN OCH UNGAS RÄTTIGHETER

För Riksteatern Skåne är barn och unga både ett särskilt fokusområde och ett tvärgående perspektiv. Vi samverkar med de skånska kommunerna för att alla barn ska få möta scenkonst via för-, grund- och gymnasieskola. Trots kraftfulla verktyg, som den regionala scenkonstsubventionen och Sveriges största utbudsdagar av scenkonst för barn och unga, finns det varje år någon kommun som inte mäktar med eller prioriterar att erbjuda "sina" barn scenkonst. Vi prioriterar dialog med dessa kommuner,

informerar om möjligheter, undersöker hinder och försöker bygga goda relationer. Detta arbete görs kontinuerligt och vi menar att Region Skåne bör ta del av våra erfarenheter och beakta dem i ett fortsatt utvecklingsarbete när det gäller stödformer som prioriterar barn och unga. Vi skulle t.ex. välkomna ett arbete med att undersöka formerna och möjligheterna för en framtida regional kulturgaranti.

Liksom gällande det regionala arrangörstödet är det angeläget att söka metoder som når dem som inte har någon eller ringa tillgång till scenkonst. Metoder som kompletterar den regionala scenkonstsubvention som är villkorad med minst lika stor kommunal insats. Ur ett barnrättsperspektiv är det oacceptabelt om klyftorna ökar istället för att minska. För likvärdig tillgång till ett offentligt scenkonstutbud för barn, ungdomar och familjer i hela Skåne spelar de ideellt verksamma arrangörernas villkor åter en avgörande roll.

När det gäller alla barns rättigheter till konst och kultur är det viktigt att följande tillgänglighetsaspekter beaktas:

- Närhet - ändamålsenliga och välkomnande lokaler i barns närområde samt möjlighet att träffa människor som är verksamma inom olika konstområden
- Språk - rätten till eget språk inte enbart för svensktalande och de nationella minoriteterna utan alla barns hemspråk
- Delaktighet/inkludering- vi arbetar med KulturCrew (unga arrangörer), Skapa Dans (koreografitävling) och LÄNK (festivaler med/kring ungas egna teateruppsättningar). Att själv få ingå i konstnärliga projekt och prova olika uttryck och funktioner samt träffa yrkesverksamma scenkonstnärer m.m. öppnar dörrar till att själv bli aktiv som utövare, arrangör och/eller publik.

SAMMANFATTNING

Riksteatern Skåne ser positivt på kulturplanens inriktning och att det finns en kontinuitet i förhållande till föregående kulturplan. Detta gäller inte minst de kulturpolitiska utgångspunkterna. Vi ser även positivt på de tvärgående utvecklingsområdena, som även ligger helt i linje med hur Riksteatern Skåne arbetar utifrån liknande tvärgående principer.

Vi skulle dock önska starkare skrivningar vad gäller de regionala kulturpolitiska målen där ambitionen måste vara att **alla** invånare i Skåne ska ha möjlighet att delta i och ta del av ett brett kulturutbud. Detta gäller inte minst inom utvecklingsområdet barn och unga där vi t.ex. gärna skulle se en ambition om att införa någon slags regional kulturgaranti för att **alla** barn och unga ska få möjlighet att ta del av konst och kultur oavsett var i Skåne de bor.

På uppdrag av Riksteatern Skånes styrelse

Linnea Bergström
Scenkonstkonsulent arrangör & förening

Robert Karlsson
Verksamhetschef